

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Сумського національного аграрного
університету
протокол № 13
від «21» квітня 2017 року

Голова Вченої ради,
ректор Сумського НАУ
академік НААН України
В. І. Ладика

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Галузь знань	21 Ветеринарна медицина
Спеціальність	212 ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І ЕКСПЕРТИЗА
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень

Суми 2017

**1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 212
«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Офіційна назва освітньої програми	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічних роки 57 кредитів ЄКТС
Рівень програми	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Мова викладення	Українська. Для іноземців українська, російська, англійська
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми до 1 липня 2025 року.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.snau.edu.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі ветеринарії шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертацій.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,)	Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза 21 – Ветеринарна медицина

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма на основі вищої освіти (другого (магістерського) рівня). 57 кредитів ЄКТС.
Фокус програми: загальний/ спеціальний	<p>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій.</p> <p>Загальний:</p> <p>Дослідження закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> • захисту життя або здоров'я тварин від ризиків, що виникають внаслідок проникнення, укорінення чи поширення шкідливих організмів, хвороб та організмів, які є носіями хвороб. • захисту життя або здоров'я людей та тварин від ризиків, що виникають від добавок, забруднюючих речовин, токсинів або хвороботворних організмів, які містяться у харчових продуктах або кормах. • захисту життя або здоров'я людини від ризиків, що виникають внаслідок хвороб, які переносяться тваринами або продукцією тваринного походження. • уникнення або обмеження іншої шкоди, що завдається внаслідок проникнення, укорінення чи поширення шкідливих організмів. • забезпечення безпечності харчових продуктів, здоров'я тварин; виробничих процесів та способів виробництва; процедур випробувань, інспекцій та ухваленень; карантинних режимів, включаючи відповідні вимоги щодо перевезення тварин або щодо матеріалів, необхідних для їх вживання під час перевезення; положення до відповідних статистичних методів, процедур відбору проб та методів аналізу ризику; вимог пакування та маркування, які безпосередньо стосуються безпечності харчових продуктів. <p>Спеціальний:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідження біологічних, хімічних і фізичних чинників з метою аналізу ризиків для виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження. • наукове обґрунтування забезпечення санітарно-гігієнічного контролю ланцюга виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних

	<p>продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості.</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналіз показників безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та розроблення нових й удосконалення методів визначення та оцінки безпечності, що гарантують належний контроль, у т.ч. арбітражний. • вивчення та аналіз впливу нових технологій та технічних рішень виробництва, переробки та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження на їх безпечність та якість з метою захисту довкілля, тварин і людей від небезпечних зооантропогенних і техногенних відходів. • аналіз і оцінка ризиків, розробка критеріїв оцінювання санітарно-гігієнічного стану потужностей (об'єктів), що використовуються для виробництва та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження. • аналіз, розробка та удосконалення системи моніторингу залишкових кількостей токсикантів у живих тваринах, харчових продуктах і побічних продуктах тваринного походження тощо. • гармонізація чинних нормативно-правових актів щодо безпечності та якості, ветеринарно-санітарного контролю за харчовими продуктами, побічними продуктами тваринного походження тощо до сучасних міжнародних вимог.
<p>Орієнтація програми</p>	<p>Освітня, дослідницька та прикладна. Наукові дослідження за новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітня складова програми. Програма реалізується у невеликих групах дослідників. Вона передбачає диференційований підхід до аспірантів очної і заочної форми навчання та здобувачів.</p> <p>Програма передбачає 57 кредитів ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, з яких 42 кредити ЄКТС – за усіма циклами нормативних навчальних дисциплін (філософія науки, дослід у ветеринарній медицині, сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, теорія комунікацій у професійному спілкуванні, методологія проведення наукових досліджень, моделювання та планування</p>

	<p>наукового експерименту, управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності, організація і методика проведення навчальних занять, методика та організація підготовки і написання дисертації, іноземна мова за професійним спрямування, методика підготовки наукових праць іноземною мовою, педагогічна практика). Ще 15 кредитів ЄКТС передбачено на дисципліни циклу спеціальної (професійної) підготовки (за вибором аспіранта).</p> <p>Наукова складова програми. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою частиною навчального плану.</p> <p>Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.</p>
4. Працевлаштування та продовження освіти	
Працевлаштування	<p>Дослідницька, викладацька, адміністративна та управлінська діяльність у сфері ветеринарної медицини, а також ветеринарної гігієни, санітарії та ветеринарно-санітарної експертизи.</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого</p>

	<p>навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і тощо) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), головний лікар ветеринарної медицини (1237.1), лікар ветеринарної медицини (2223.2), лікар ветеринарної медицини з безпеки та якості сільськогосподарських і харчових продуктів (2223.2), лікар ветеринарної медицини з гігієни та санітарії (2223.2), лікар ветеринарної медицини м'ясопереробних підприємств (2223.2), начальник (заступник) Головного управління Держпродспоживслужби області (міста, району) (1229.3), головний інспектор державного контролю (1229.1), головний державний аудитор (1229.1), молодший науковий співробітник (ветеринарна медицина) (2223.1), науковий співробітник (ветеринарна медицина) (2223.1), викладач вищого навчального закладу (2310.2), завідувач лабораторії (1229.4).</p> <p>Місце працевлаштування: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Головні управління Держпродспоживслужби області (міста, району), вищі навчальні заклади природничого спрямування, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні та районні управління ветеринарної медицини, коледжі.</p>
<p>Продовження освіти</p>	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 9-ому (постдокторському) рівні НРК України у галузі ветеринарної медицини; - навчання на 8-ому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	
<p>Підходи до викладання та</p>	<p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що

<p>навчання</p>	<p>забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів (здобувачів);</p> <ul style="list-style-type: none"> - тісна співпраця аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками; - підтримка та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних та наукових працівників НУБіП України і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до сучасного обладнання; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-практиків з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України; - безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.
<p>Система оцінювання</p>	<p>Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо здобувачем підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється на основі</p>

	<p>кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи здобувача. Звіти здобувачів, за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету ветеринарної медицини з рекомендацією продовження (або припинення) навчання.</p>
<p>Форма контролю успішності навчання аспіранта (здобувача)</p>	<p>Освітня складова програми. Підсумковий контроль успішності навчання здобувача проводиться у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - екзамен – за результатами вивчення таких обов’язкових дисциплін освітньої програми, як філософія та іноземна мова за професійним спрямуванням, а також екзамени за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки; - залік – за результатами вивчення всіх інших дисциплін, передбачених навчальним планом. <p>Наукова складова програми. Кінцевим результатом навчання здобувача є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза.</p>
<p>6. Програмні компетенції</p>	
<p>Загальні (універсальні) компетенції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд. 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень у вирішенні освітніх, наукових та практичних завдань. 3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності. 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та

	<p>дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.</p> <p>5. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей.</p> <p>6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності.</p> <p>7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.</p> <p>8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>9. Здатність здійснювати виробничу діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.</p> <p>10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності.</p> <p>11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетенції</p>	<p>1. Здатність визначати комплекс необхідних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик дослідження різних біологічних, хімічних і фізичних чинників з метою аналізу ризиків виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з отриманням достовірних результатів відповідно до обраної спеціалізації та поставленої мети.</p> <p>2. Здатність розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для</p>

проведення певних досліджень стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо відповідно до обраної спеціалізації з дотриманням правил техніки безпеки.

3. Здатність забезпечити наукове обґрунтування санітарно-гігієнічного контролю виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості.

4. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи.

5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень, порівнювати їх з результатами інших вітчизняних і зарубіжних науковців з обраної спеціалізації спеціальності «Ветеринарна санітарія, гігієна і експертиза», робити обґрунтовані та достовірні висновки, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

6. Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів для подальшого розвитку науки, підвищення якості навчального процесу та/або економічної ефективності виробництва.

7. Здатність аналізувати показники безпечності та якості харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження та розробляти нові й удосконалювати чинні методи визначення та оцінювання безпечності, що гарантують належний контроль, у т.ч. арбітражний.

8. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах обраної спеціалізації, застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.

9. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.

10. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і

	<p>вирішувати наукові задачі та проблеми у межах обраної спеціалізації з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.</p> <p>11. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів за обраною спеціалізацією.</p> <p>12. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи.</p> <p>13. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.</p> <p>14. Здатність висвітлювати результати наукових досліджень з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.</p> <p>15. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.</p>
Програмні результати навчання	
	<p><i>Знання та розуміння іноземної мови, вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн.</i></p>
	<p><i>Знання та розуміння теорії та методології системного аналізу, знання та розуміння етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у ветеринарній гігієні. Санітарії та експертизі, вміння та навички використовувати методологію системного аналізу у гігієнічній науці.</i></p>
	<p><i>Знання та розуміння основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій та інформаційних систем. Знання методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Вміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.</i></p>
	<p><i>Знання основних понять математичної статистики та математичних методів моделювання. Вміння та навички застосовувати методи математичної обробки експериментальних даних та оцінки їх точності та достовірності.</i></p>
	<p><i>Знання та розуміння методів наукових досліджень, вміння та навички використовувати їх на рівні доктора філософії.</i></p>
	<p><i>Вміння та навички працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію. Розуміння наукових статей у сфері обраної спеціальності. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними</i></p>

	<p>платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. <i>Вміння та навички</i> відслідковувати найновіші досягнення у гігієнічній науці та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача. <i>Знання, розуміння, вміння та навички використання</i> правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку. <i>Знання та розуміння</i> змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h-індекс), імпаکت-фактор. <i>Вміння та навички</i> аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішенні раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> організувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.</p>
	<p><i>Знання, вміння та навички</i> розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі ветеринарної медицини, гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.</p>
	<p><i>Знання та розуміння</i> структури вищої освіти в Україні. <i>Знання та вміння</i> використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти. <i>Знання</i> специфіки науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи. <i>Знання та вміння</i> використовувати сучасні засоби і технології організації на здійснення освітнього процесу. <i>Знання та вміння</i> використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> організувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. <i>Вміння та навички</i> виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження в галузі ветеринарної медицини, гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів та суміжних з ним сферах природничих наук. <i>Вміння та навички</i> організувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження ветеринарної гігієни, гігієни харчових продуктів і кормів</p>
	<p><i>Знання та розуміння</i> генезису розвитку наукової думки у галузі ветеринарної гігієни, санітарії та експертизи. <i>Вміння та навички</i> використовувати статистичні методи аналізу для встановлення тенденцій та динамічних процесів у ветеринарній гігієні, санітарії і експертизі.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі ветеринарної медицини, гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.</p>
	<p><i>Вміння та навички</i> виявляти та вирішувати наукові задачі та проблеми у галузі ветеринарної медицини, гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів. <i>Вміння та навички</i> формулювати мету, задачі, об'єкт та предмет дослідження. <i>Вміння та навички</i> формувати структуру дисертаційного дослідження та рубрикацію його</p>

	змістовного наповнення, а також представляти власні результати на розгляд колег.
	<i>Вміння та навички</i> створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. <i>Вміння та навички</i> брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах.
	<i>Вміння та навички</i> публічно представляти, захищати результати дисертаційного дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою. <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження.
	<i>Вміння та навички</i> брати участь у критичному діалозі. <i>Вміння та навички</i> зацікавити результатами дослідження з гігієни тварин, гігієни харчових продуктів і кормів.
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Знання</i> концептуальних, теоретичних і методологічних основ ветеринарно-санітарної експертизи харчових продуктів. <i>Вміння та навички</i> аналізу та оцінки біологічних, хімічних і фізичних чинників для виробництва, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження. • <i>Знання</i> теоретичних і методичних основ забезпечення ветеринарно-санітарного контролю ланцюга виробництва, переробки й обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження з метою гарантування їх безпечності та якості. • <i>Вміння та навички</i> розроблення нових й удосконалення чинних методів визначення та оцінки безпечності, що гарантують належний контроль показників безпечності та якості харчових продуктів. • <i>Знання</i> впливу нових технологій та технічних рішень виробництва, переробки та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження на їх безпечність та якість. <i>Вміння та навички</i> аналізу ризиків, розробка критеріїв оцінювання ветеринарно-санітарного стану потужностей (об'єктів), що використовуються для виробництва та обігу харчових продуктів і побічних продуктів тваринного походження.
Програмні результати навчання	
1.	Вільно володіти державною та достатньо для професійного представлення результатів наукових досліджень іноземною мовами.
2.	Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями і вміннями, необхідними для виконання науково-дослідницької та/або професійної діяльності за спеціальністю «Ветеринарна санітарія, гігієна і експертиза».
3.	Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи за обраною спеціалізацією.
4.	Розуміти мету власного наукового дослідження.
5.	Володіти методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій.
6.	Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного

забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.

7. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи у виробництво, навчальний процес та науку.

8. Розуміти особливості структури монографії, наукової статті, науково-методичних вказівок та науково-практичних рекомендацій, тез доповідей тощо.

9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.

10. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей щодо ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи.

11. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи, які приводять до отримання нових знань.

12. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи.

13. Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно досліджуваної проблеми, встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами

14. Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення.

15. Мати досвід спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю загалом, а також у сфері наукової та/або професійної діяльності за спеціальністю «Ветеринарна санітарія, гігієна і експертиза».

16. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

17. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, мати досвід практичного використання іноземної мови у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.

18. Мати досвід роботи в команді, навички міжособистісної взаємодії.

19. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології під час спілкування, обміну інформацією, збору, аналізу, оброблення, інтерпретації різних джерел з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи.

20. Здійснювати організацію практичних і лабораторних досліджень з ветеринарної санітарії, гігієни і експертизи відповідно до вимог безпеки

життєдіяльності й охорони праці.

21. Оформити результати досліджень у вигляді дисертаційної роботи та здійснити її прилюдний захист.

7. Перелік тем дисертаційних робіт

1. «Застосування європейських стандартів GMP, GHP, GLP в управлінні якістю і безпеки харчових продуктів в умовах підприємства».
2. «Експериментальне обґрунтування застосування принципів HACCP на підприємстві з переробки продукції тваринництва».
3. «Вплив умов вирощування, транспортування та забою тварин на якість м'яса (PSE-, DFD-м'ясо).».
4. «Аналіз санітарно-гігієнічного стану на переробному підприємстві у порівнянні з європейськими стандартами».
5. «Санітарно-гігієнічна оцінка безпечності та якості молока корів».
6. «Теоретичне обґрунтування санітарно-гігієнічної оцінки м'ясних туш за інфекційних хвороб тварин».
7. «Аналіз ризиків і визначення критичних контрольних точок виробництва в умовах м'ясопереробних підприємств».
8. «Ветеринарно-санітарні заходи щодо профілактики бактеріальних хвороб птиці»
9. «Удосконалення ветеринарно-санітарних заходів щодо отримання якісного і безпечного молока різних видів тварин».
10. «Вплив санітарно-гігієнічних умов виробництва меду різного ботанічного походження на показники його якості та безпечності».
11. «Вплив санітарно-гігієнічних умов виробництва риби на показники її якості та безпечності в Північно-Східному регіоні України».
12. «Гігієнічне обґрунтування використання пробіотиків при вирощуванні телят».

8. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи доктора філософії зі спеціальності 212 «Ветеринарна санітарія, гігієна і експертиза». Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є результатом самостійної наукової роботи аспіранта, яка має статус інтелектуального продукту на правах рукопису і пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності 212 «Ветеринарна санітарія, гігієна і експертиза». Обсяг та структура дисертаційної роботи, процедура перевірки на наявність плагіату, надання відгуків опонентів та прилюдного захисту визначаються чинними вимогами Міністерство освіти і науки України (вимогами чинного

	законодавства).
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	<p>Комплексний фаховий кваліфікаційний іспит за результатами набуття фахової підготовки зі спеціальності 212 «Ветеринарна санітарія, гігієна і експертиза» є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти фахової підготовки аспірантів і повинен визначати рівень засвоєння теоретичного матеріалу та рівень сформованості практичних умінь і навичок загальних та спеціальних, фахових компетентностей.</p> <p>Рівень фахової підготовки встановлюється опосередковано за допомогою різних за формою завдань і складається з:</p> <p>теоретичної частини (теоретичні питання інтегрованого характеру дають можливість виявити рівень теоретичних знань);</p> <p>тестової частини (завдання специфічної форми, які надають можливість оцінити ступінь оволодіння навчальним матеріалом);</p> <p>практичної частини (розв'язання інтегрованих науково-професійних завдань для реалізації яких використовуються дидактичні та технічні засоби навчання, що дозволяє перевірити сформованість відповідних професійних умінь та навичок).</p>
Вимоги публічного захисту	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з чинними вимогами.
9. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками Сумського НАУ, забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років. 100,0 % науково-педагогічних працівників задіяних до викладання дисциплін мають наукові ступені та вчені звання.
Матеріально-технічне	Забезпеченість навчальними приміщеннями,

забезпечення	лабораторіями відповідає потребі. Використання сучасних прикладних програм: програмний комплекс.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання фонду наукових бібліотек ВНЗ м. Суми, Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, Інтернет ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників СНАУ
10. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським НАУ та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів, зокрема, угодами про співпрацю з Університетом прикладних наук Вайенштефан (Німеччина), Університетом природничих наук у Вроцлаві (Польща), Колледжом Університету Рітл (Великобританія), Університетом м. Терамо (Італія), Природничий університет в Варшаві (Польща).

Разом за усіма циклами основної частини плану		45,0									
2. Варіативна частина навчального плану											
2.1. Дисципліни циклу спеціальної (професійної) підготовки (за вибором аспіранта)											
	Блок 1.										
2.1.1.	Якість і безпека продукції АПК	4,0			x						залік
2.1.2.	Державний ветеринарно-санітарний контроль та нагляд	4,0				x					залік
2.1.3.	Ветеринарна санітарія та гігієна	4,0				x					залік
	Блок 2.										
2.1.1.	Безпечність та якість харчових продуктів та кормів	4,0			x						залік
2.1.2.	Організація та контроль санітарних заходів	4,0				x					залік
2.1.3.	Ветсанекспертиза	4,0				x					залік
Усього за циклом спеціальної (професійної) підготовки (за вибором аспіранта)		12,0									
Разом за вибілковими дисциплінами		12,0									
Разом за циклами нормативної та варіативної частин		57,0									

2.2. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. 2. Закон України «Про ветеринарну медицину» // ВВР. – 2007. – №5-6, – ст. 53; 2008. – № 76, ст. 22; зміни 2008, 2012, 2014 рр.
 - а. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 22. 07. 2014 № 1602-VII.
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти //Балуба І. та ін. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради. – 29 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016р №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
7. Національний класифікатор України: Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, чинний від 2012-01-01.
8. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
9. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО-О 2013): Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования 2011. – Институт статистики ЮНЕСКО, 2014. – Режим доступа: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/iscfed-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>.
10. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 30 с.
11. ДСТУ ISO 22005:2009 Простежуваність у кормових та харчових ланцюгах. Загальні принципи та основні вимоги щодо розроблення та запровадження системи (ISO 22005:2007, IDT). – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – 6 с.
12. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 28.01.2002 р. № 178/2002, що встановлює загальні принципи і вимоги законодавства щодо харчових продуктів, створює Європейський Орган з безпеки харчових продуктів і що встановлює процедури у питаннях, пов'язаних із безпекою харчових продуктів.
13. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 882/2004 «Про офіційні заходи контролю, які застосовуються для

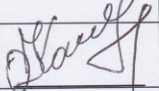
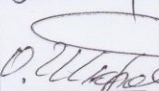
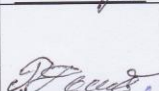
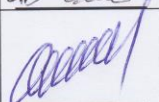

забезпечення підтвердження відповідності з кормовим та харчовим законодавством, правилами здоров'я та захисту тварин».

14. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 852/2004 «Про гігієну харчових продуктів».

15. Регламент (ЄС) Європейського Парламенту і Ради від 29.04.2004 р. № 854/2004, що встановлює особливі правила організації офіційного контролю за продуктами тваринного походження, що призначені для споживання людиною.

Інформаційні джерела

1. Національний глосарій 2014-
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
2. НПК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. ESG - http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації -
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд -
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
6. ISCED (МСКО) 2011 -
<http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
7. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 -
<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://core-project.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf>.
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів -
<http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Вид-во «Соцінформ». – Київ, 2010

Керівник проектної групи (гарант освітньо-наукової програми):		доктор ветеринарних наук, професор Фотіна Тетяна Іванівна
Проектна група:		доктор ветеринарних наук, професор Касяненко Оксана Іванівна
		кандидат ветеринарних наук, доцент Шкромада Оксана Іванівна
		кандидат ветеринарних наук, доцент Долбаносова Римма Валентинівна
		кандидат ветеринарних наук, доцент Нечипоренко Олександр Леонідович
		кандидат ветеринарних наук, доцент Петров Роман Вікторович